การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผล ต่อวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาปัจจัยและสร้างรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบ ความสอดคล้องระหว่างรูปแบบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูจากสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 600 โรงเรียนที่ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน วิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์เส้นทาง ผลการวิจัยพบว่า

- 1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา มี 8 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยชีวสังคม ปัจจัยวัฒนธรรมองค์การ ปัจจัยความใฝ่รู้ ปัจจัยการจัดการข้อมูล ปัจจัยความรู้ ปัจจัยการสื่อสาร ปัจจัยความคิดสร้างสรรค์ และปัจจัยบรรยากาศองค์การ
- 2. การตรวจสอบรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าปัจจัย ตัวแปรสังเกต ได้และรูปแบบมีความเหมาะสม
- 3. รูปแบบความลัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าสถิติ x² = 110.09, p = 0.51, df = 111, GFI = 0.98, AGFI = 0.95 โดยปัจจัยในรูปแบบสามารถอธิบายความแปรปรวนใน
 วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาได้ร้อยละ 57 และมีอิทธิพลต่อวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้
- 3.1 ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การสื่อสารมีขนาดอิทธิพลสูงที่สุดเท่ากับ 0.36 รองลงมาคือ ปัจจัย ชีวสังคม มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.20
- 3.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าสูงที่สุด คือ วัฒนธรรมองค์การมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.37 รองลงมาคือ บรรยากาศองค์การมีขนาดอิทธิพล เท่ากับ 0.28 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01
- 3.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลรวมสูงที่สุดต่อวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 คือ วัฒนธรรมองค์การมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.43 รองลงมาคือ บรรยากาศ องค์การมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 0.40

The objective of this research was to develop the causal model of factors affecting vision of basic educational institution principals. There were 3 steps of research procedure: (1) identification of factors and formulation of the hypothetical causal model of factors affecting vision of basic educational institution principals. (2) confirmation of the model by the experts. (3) verification of the formulated causal model through empirical data. The principal and teacher of 600 Schools was sample which selected through the multi-stage random sampling technique. Basic statistics, correlation and path analysis were used for data analysis. The findings of this study were as follows:

- There were 8 factors affecting vision of principals: Bio-Sociological,
 Organizational Culture, Curiousity, Data Management, Knowledge, Communication,
 Creative Thinking and Organizational Climate.
- 2. The factors, observed variables and the model was appropriated from confirmation of the model by the experts.
- 3. The statistics computation yielded $\chi^2 = 110.09$, p = 0.51, df = 111, GFI = 0.98, AGFI = 0.95. That is, the causal model fits the empirical data well. All the factors in the model explain 57 % of the variation in vision of principal and the effect size of the factors to vision of principal were as follows:
- 3.1 The factor with highest direct effect to vision of principal at significant level .01 was Communication, next was Bio-Sociological with the effect size of 0.36 and 0.20 respectively.
- 3.2 The factor with highest indirect effect to vision of principal at significant level .01 was Organizational Culture with the effect size of 0.37, next was Organizational Climate with the effect size of 0.28.
- 3.3 Likewise, the factor with highest total effect to vision of principal at significant level .01 was Organizational Culture with the effect size of 0.43 next was Organizational Climate with the effect size of 0.40.